

**Prof. ThDr. Marian Šuráb, PhD., Nitra, 7. 12. 2018**

**Oponentský posudok habilitačnej práce**

**ThDr. Juraja Sedláčka, PhD.**

***Otcovské zlyhanie a synovské rany. Bremená osobnostného rastu a vplyv krízy  
otcovstva na traumatizovaného syna a jeho vnímanie Boha***

O niektorých cenných knihách a ich autoroch sa zvykne povedať, že sme svedkami vynikajúceho autorského počinu. Podobne možno hovoriť aj o predloženej habilitačnej práci Juraja Sedláčka. Je dielom človeka, ktorý sa danej problematike venuje prinajmenej 12 rokov. Expresívne by sme mohli povedať, že je to jeho srdcovka. Čitateľ veľmi skoro spozná, že autor nenapísal prácu preto, lebo si to vyžaduje habilitačné konanie. Práve naopak. Celá jeho profesionálna a vedecká činnosť je zhmotnená v tejto práci. Kontinuálne vznikala niekoľko rokov. Je to završenie jednej etapy jeho vedeckej a pastoračnej práce.

Fenomén otcovských zlyhaní a synovských rán v kontexte vnímania Boha je výsostne aktuálna a dôležitá téma. Či to je Boh, či to je otec, či to je syn, všetci traja sú v ohrození. Ohrozenie Boha nie je zaiste existenciálneho charakteru, ide skôr o ohrozenie jeho obrazu v predstavách ľudí. Chorá spoločnosť pomáha produkovať rozličné karikatúry Boha. Dokonca sa postupne usiluje vymazávať u ľudí pojem Boh. Pápež Benedikt XVI., keď komentuje slová „Abba, Otče“, tak sa zároveň pýta, prečo majú ľudia odpor s radosťou ich vyslovovať? A vysvetľuje, že je to preto, lebo túžia po dospelosti, a Otec sa im už nezdá garantom slobody. Pripomína im to panovanie. Namiesto otca radšej používajú termín „partner“.

Bytostne sú však ohrození otcovia a synovia. Doba je charakteristická úsilím zachraňovať živú a neživú prírodu, zvieratá, a pomáhať emancipácii žien. Sú to aktivity potrebné a normálne, ale v niektorých skupinách chápané aj ideologicky a totalitne. O mužov nie je veľký záujem. Jeden aspekt ich situácie je opísaný aj v tejto práci. Je dobré, že práve Katolícka cirkev vytvára formačné programy aj pre mužov a zároveň na jej akademickej pôde môžu byť vedecky spracované práce so zameraním na mužov. Synovia sú na tom podobne. Ak je otec v kríze, dopadá to aj na syna.

Primárne práca pomáha zamyslieť sa nad Božím plánom s mužmi a synmi. Tento plán je okrem iného narušený aj situáciami a vzťahmi, ktorým sa venuje práca Juraja Sedláčka. Celá práca je identická s jej názvom a cieľom. Autor ju rozumne rozdelil na dva silné bloky. Prvý je

teoretický: čitateľ sa na odbornej úrovni dozvie o jednotlivých komponentoch, ktoré sú predpokladom lepšie pochopiť riešenú problematiku. Zvlášť ho v tejto časti sprevádza aj u nás známy poľský odborník Józef Augustyn. Druhá časť je výskumná. Je cenným prínosom nielen pre túto konkrétnu prácu, ale aj pre ďalšie bádanie v tejto zložitej téme. Výskum neprebíhal na malej lokalite, ale možno ho označiť ako celoslovenský. Prípadové štúdie sú precízne spracované. Vyjadrujem autorovi poďakovanie za túto časť práce.

Človeka robí odborníkom aj to, keď vie písať o témach výskumu, či už na vedeckej úrovni, ako je to v tejto práci, alebo populárno-odborným štýlom, keď sú ambície posunúť poznatky do širšej verejnej sféry. Autor predloženou prácou dokazuje, že postupne nadobudol pisateľské kompetencie, ktoré mu umožňujú kvalitnú prezentáciu jeho výskumu. V prvej časti práce ukazuje schopnosť spolupracovať s inými odborníkmi. Druhú časť si rezervoval pre seba, aby mohol originálne komentovať výskum a prípadové štúdie.

Mám radosť, že na našej RKCMBF UK sa prezentuje a obhajuje práca, ktorá má všeobecnejšie využitie. Jej poznatky sú predovšetkým užitočné pre pastorálnu teológiu a jej jednotlivé časti, akými sú pastorálna medicína, pastorálne sprevádzanie, pastorácia laikov, pastorácia s mládežou, pastorácia vo farnosti, formácia kandidátov kňazstva. Môžu s ňou pracovať aj sociológovia, psychológovia, odborníci na sociálnu problematiku, zamestnanci sociálnych zariadení a terapeutickí odborníci. Jej prínos vidím aj vo využití v komunikácii s gender názormi, ktoré zasahujú aj do identity otcov a ich synov. Práca pomáha prezentovať prirodzené pohľady, v duchu Božieho zámeru, aj keď v zložitých životných vzťahoch. Prispieva k tomu, aby nedošlo k veľmi skorým „rozvodom“ medzi otcami a synmi, čo už dnes vnímame ako alarmujúci jav. Je hodnotným materiálom k tejto celosvetovej téme, ktorá nemôže ostať len v rukách „konštruktérov“ nových otcov a synov.

V rámci diskusie by sa mohol autor vyjadriť k prínosu Richarda Rohra pre spiritualitu mužov. Či sú jeho skúsenosti z amerického prostredia všeobecne platné, alebo existuje niečo špecifické, čo sa týka napríklad Slovenska. Druhá otázka: kam sa dá ďalej posunúť autorov výskum?

Habilitačná práca ThDr. Juraja Sedláčka, PhD., spĺňa všetky sledované ciele, ktoré si stanovila, a aj § 1 ods. 3 a ods. 4 vyhlášky č. 6/2005. Navrhujem, aby po obhajobe práce a splnení iných kritérií mu bol udelený titul „docent“.